

Història i Historiografia de les Arts Escèniques**2014/2015**

Codi: 43158

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313879 Estudis teatrals	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Lluís Masgrau Peya

Correu electrònic: Lluís.Masgrau@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

ET

Objectius

El mòdul proposa una reflexió sobre la disciplina d'estudi anomenada "història de les arts escèniques". Es tractaran les problemàtiques i els reptes que es plantegen actualment en aquesta disciplina: la definició d'historiografia, la discussió sobre el seu objecte d'estudi, les possibilitats de desglossar-lo i les conseqüències que se'n deriven, les aportacions i les limitacions de la historiografia tradicional, les possibilitats de desenvolupar nous camps d'investigació. S'estudiaran casos i aspectes concrets que permetin reflexionar a través del coneixement aplicat. El mòdul inclou un seminari per abordar qüestions relacionades amb l'estudi de l'"espai teatral" des d'una perspectiva històrica. Es tracta d'un concepte molt més ampli que el d'"escenografia", rellevant en la mesura que permet treure a la llum alguns aspectes importants de la història de les arts escèniques a vegades ignorats per la historiografia tradicional.

Competències

- Analitzar els elements i fenòmens de les arts escèniques a partir de les seves possibles categoritzacions i interrelacions.
- Avaluar els fenòmens espectaculars en la seva dimensió sincrònica i diacrònica a partir de paradigmes teòrics concrets.
- Examinar les metodologies de recerca en les arts escèniques segons els paràmetres científics internacionals.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Respectar el valor històric i cultural del patrimoni escènic.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Valorar la dimensió social inherent a les arts escèniques.

Resultats d'aprenentatge

1. Definir diferents elements i fenòmens a partir dels quals es poden detectar nous camps de recerca relacionats amb les arts escèniques.

2. Distingir les principals escoles de la historiografia de les arts escèniques i els seus respectius fonaments metodològics.
3. Interpretar críticament els paradigmes de la historiografia de les arts escèniques pel que fa al desenvolupament de la dimensió diacrònica.
4. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
5. Respectar el valor històric i cultural del patrimoni escènic.
6. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
7. Valorar la dimensió social inherent a les arts escèniques.
8. Valorar les relacions entre la història i la historiografia de les arts escèniques partir de diversos aspectes com l'objecte estudi, el punt de vista, les metodologies i la funció científica.

Continguts

El mòdul té dos blocs de contingut:

A) La historiografia de les arts escèniques (prof. Joan Casas)

1. Història versus historiografia. La historiografia teatral. Els problemes de l'objecte d'estudi. La metafísica de l'objecte absent. El pragmatisme de la prioritat del text dramàtic. La multiplicació d'històries parcials. Intents d'història global.
2. Anàlisi comparativa d'algunes "històries generals" d'ús freqüent (Pandolfi, Brockett, Oliva-Monreal), i d'algunes "històries nacionals". Orientacions i carències. D'altres enfocaments (Zarrilli, McConachie et al.)
3. Anàlisi de cas: el teatre antic, rellevància i eclipsi del mim i de la pantomima. Monument i document.
4. Per una història de les pràctiques escèniques. Definició de pràctica escènica i de cultura escènica, alguns apunts.
5. Anàlisi de cas: el teatre del renaixement i el problema de les fonts. Notícies, textos i imatges.

B) Seminari sobre l'espai teatral: el lloc del Teatre (prof. Antoni Ramon)

1. El lloc del teatre i la història de les arts escèniques

Reflexionar sobre el sentit i l'àmbit del terme "lloc teatral" és el primer objectiu del seminari. De la ciutat a l'espai escènic, passant per l'arquitectura, el panorama obert per la historiografia abraçarà des de les manifestacions teatrals que envaeixen carrers i places i els projectes de teatres que aspiren a reformar la ciutat, a les humils sales de petites dimensions, immerses dins de la trama urbana i sense cap pretensió aparent de voler transformar-la. El segon objectiu és reflexionar sobre els textos que han entès la història del teatre com a història de l'espai.

1. Estudi de cas: El lloc del teatre a Barcelona

Un estudi de cas concreta aquesta aproximació amb l'anàlisi de la historiografia del lloc del teatre a Barcelona. Una mirada que començarà ordenant cronològicament i analitzant les obres d'abast més general, per finalitzar concentrant-se en les que s'han fixat en l'avinguda del Paral·lel, el lloc de l'espectacle de la Barcelona de les darreries del segle XIX i el primer terç del segle XX.

Metodologia

El mòdul combinarà diverses metodologies docents:

- . Classes magistrals / classes expositives a càrrec dels professors

- . Seminaris i estudis de cas per aplicar els continguts treballats
- . Debats i comentaris de textos a classe
- . Tutories
- . Estudi personal
- . lectures de textos fora de classe
- . Elaboració de treballs

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals / expositives, resolució de casos i exercicis, seminaris	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories i elaboració de treballs	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, lectura d'articles d'interès, elaboració de treballs	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'avaluació es farà a partir del següent:

- . Un treball de mòdul (6 o 7 pàgines) tutoritzat per un dels dos professors que l'imparteixen (60%).
- . Assistència i participació a classe (30%).
- . Assistència a tutories (10 %).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència a les tutories	10 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Assistència i participació a l'aula	30 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Lliurament d'informes i treballs	60 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

A continuació oferim una bibliografia general per blocs de contingut. En començar el mòdul, els professors facilitaran una bibliografia més detallada.

Bloc A

CHARTIER, Roger; *In scena e in pagina. Editoria e teatro in Europa tra XVI e XVIII secolo*. Milano: Sylvestre Bonnard, 2001.

DE MARINIS, Marco; *Entendre el teatre. Profils d'una nova teatrologia*. Barcelona: Institut del Teatre, 1998 (trad. de Carlota Subirós).

GUARINO, Raimondo; *Il teatro nella Storia*. Bari: Laterza, 2005.

MARTIN, Roxane & NORDERA, Marina (dirs.); *Les arts de la scène à l'épreuve de l'histoire. Les objets et les méthodes de l'historiographie des spectacles produits sur la scène française (1635-1906)*. Paris: Honoré Champion, 2011.

POSTLEWAIT, Thomas & McCONACHIE, Bruce (eds.); *La interpretación del pasado teatral. Ensayos sobre historiografía de la escenificación*. Mexico: CITRU, 2010 (trad. de Dolores Ponce)

POSTLEWAIT, Thomas (ed.); *The Cambridge Introduction to Theatre Historiography*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

Bloc B

Villiers, André (ed.) (1950). *Architecture et dramaturgie*. París: Flammarion.

Bablet, Denis; JACQUOT, Jacques (1969). *Le lieu théâtral dans la société moderne*. París: Éditions du CNRS. v.o.: 1963.

Banu, Georges; Ubersfeld, Anne (1979). *L'espace théâtral*. París: Centre National de Documentation Pédagogique.

Craig, Edward Gordon (2011). *Escritos sobre teatro I*. Madrid : Publicaciones de la ADE ; v. o. : 1913.

Cruciani, Fabrizio. *Lo spazio del teatro* (1992). Roma: Editori Laterza, 1992.